

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohányboltokban.

Közgyűlés a vármegyén.

A hétfőn tartott vármegyei közgyűlés az iránta megnyilvánult érdeklődés arányát, a tárgyszorokat tartalmazó tartalmát s a pontok körül kiéleződött vitát tekintve kiemelkedik a vármegye sablonos, sokszor egy csapásra lepergetett közgyűlései közül. Régóta figyeljük már a megyei törvényhatóság sekélyes, az alkotmányos élet kritikája, irányítása híján senyvedő közgyűléseit, amelyeknek tárgyszorai az állandó bizottság előterjesztése szerint minden kritika, megvitás nélkül szokott keresztül menni. A jó falusiak, egy egész munkanap elvesztése árán bejönnek a közgyűlés alkalmából a városba; kezét szorítanak a jó ismerősök; vig beszédbbe elegyednek, akik rég nem látták egymást, (akkora zaj van a teremben, hogy az előadó szava belevész) s ebben a mederben két óra alatt elintézték a vármegye sorsát félesztendőre. Nem kételkedünk abban, hogy azok, akik a közgyűlés alkotmányos jogainak gyakorlása nélkül intézik a vármegye politikai életét, legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint intézik a vármegye életét, azonban arra tartózkodás nélkül mutatunk rá s ajánljuk megfigyelésünket a törvényhatóság figyelmébe, hogy ez az állapot nélküli az alkotmányos élet követelményeit; benne a közügyek iránt való érdeklődésnek nagy hiányát látjuk. A községek, melyek a törvényhatósági testületben érdekeik védelmére, elősegítésére küldik be a bizottsági tagok nagy számát, bizonyára élénkebb, körültekintőbb

s tartalmasabb munkásságot várhatnak el a közgyűléstől.

A legutóbbi közgyűlés nagy haladást mutat hivatásának föltérésében s annak gyakorlásában. Talpraesett felszólalások hangzottak el, amelyekben tisztázódtak a kérdések s feltárták azokat a szempontokat, amelyek szerint a megye népe állást foglal az ő helyzetét érdeklő kérdésekben. Ezek a felszólalások alkalmasak lesznek arra is, hogy a bizottsági testület földmivelő tagjait beavassák a megyei élet intézményeibe, ügymenetébe s közigazgatási rendjébe, amellyel, amint tapasztaljuk, a bizottsági testület nagyobb fele nincs tisztában. Néhány hozzáértő ember felszólalása szerint — ha ilyen is akad — nyerne elintéztést a vármegye főbenjáró ügyei.

A közgyűlés lefolyásáról, amely hétfőn a délutáni órákba is belenyúlt, folytatólagosan a következőkben emlékszünk meg:

A kormány törvénytervezetét akar készíteni a vasárnapi munkaszünetről. Erre bekérte a vármegyei véleményt is, amelyek közül Pozsony-megye az általános vasárnapi munkaszünet mellett foglalt állást. Ezt a határozatot pártolás végett megküldötte a mi vármegyénknek is, amely a hétfői közgyűlésen vette tárgyalás alá. A közgyűlésen két ellentétes vélemény éleződött ki. Voltak, akik az állandó választmány álláspontjára helyezkedve azt kívánták, hogy a vasárnapi munkaszünet reggeli 6—9 óráig függesztessék fel. Az egyetlen érv volt az általános munkaszünet ellen, hogy a cseléd, hétköznapi szoros elfoglaltságára való tekintettel, csak vasárnap tud időt szakítani arra, hogy bevásárlásait eszközölje

a városban, ahol a kereskedések csak 10 óráig vannak nyitva. Ez az érv azonban nem állja meg helyét; aki ismeri a nép életét, nem fogja elfogadni. Az a szegény cselédember, aki napi munkásságát az urodalom szerszámaival végzi, ritkán fordul meg a városban bevásárlásra; a vásárokon kívül nem igen fordul meg e célból a városban. Különbösen is az ő egyszerű házi szükségleteit a falusi szatócsboltokban szokta kielégíteni, amelyek mindig rendelkezésre állanak s hízogóan kiszolgálják az ő elmaradhatatlanná lett szükségleteit is. Keressegy Gyula különben azáltal is rágyárt az érvelésre, hogy a cselédember feltehetően nagyobb eladás, mint vásárlás céljából — gyártás fordúl meg a városban s ekkor teljesíthető a szükséges bevásárlások.

A mi álláspontunkat Rácz Endre csákvári plebánus vitatta, aki szociális és keresztény szempontból bírálta az állandó választmány javaslatát. Az ellentétes felfogást Grünfeld Jakab képviselte. Szavazás alá kerülve a dolog, 56 szavazattal 53 ellenében elfogadták az állandó választmány javaslatát.

Álláspontunk tehát megbukott csekély 3 szöbbséggel. Mellette szavazott a papság és a földművesosztály, ez is teljesen öletszerűen, amint szokott történni ott, hol a szervezetség hiányával az egyöntetű, bátor fellépés is hiányzik. A gazdaosztály nagy része elene szavazott, ők — úgy látszik — arra is rá éheznek, hogy a cselédember vallásos kötelességét elhanyagolva vasárnap délelőtt is ural rendelkezésére álljon.

Érdekes és nagy vitát kellett az éves cselédek szolgálata kezdődőpontjának megállapítása. Koller Pál, a vármegye humánus érzésű közigazgatási előadója már régen fáradozik azon, hogy az éves cselédek felfogadási ideje a költözödéskor alkalmasabb tavaszi időben legyen. Ezzel szem-

A Hallgató-utcán.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Nem régen ismét otthon voltam.

— A kis városunkban a régi minden. Nálunk megállott az idő kereké és áll már vagy százesztendeje. Egy erélyes polgármester kellene, a ki erős kézzel hozná rendbe a város elavult intézményeit.

Igy Kerekes szolt hozzám, Kerekes István, a tanár. Ő ugyanis valahonnan a hegyek országából került mihozzánk, a mi kis városunkba. Itt nőt fel, a régi platánok alatt játszott ő is, az iskola mögött már nagyon régiek lehetnek, itt volt akkor, mikor még én tanultam az „abéabot”, de emlékezett rá az öreg Kacska bácsi is. Kacska bácsi is ide járt labdázni a vén fák alá. Kacska bácsi most pedellus az iskolában és itt állunk mi is, Kerekes és én. Beszélgetünk.

— Hát te hogy vagy, István?

— Már rosszul, már vénülök és az nagy baj. Nevezetes baj, hogy a szemeim gyöngülnek... Elpirul és úgy mondja: Pedig még csak harmincnyelc éves vagyok...

Igen, így szolt Kerekes István és elpirult. Mert az ember, ha harmincnyelc éves is, néha

nem tanul meg hazudni. És ha az ember agglégény, de még meg akarna házasodni, nem szabad senkinek sem tudni, hogy az idő immár nagyon eljárt felettünk és igen, sokkal több vagyunk harmincnyelc évesnél.

De Kacska bácsi mosolyog a pipája mögött. Távoll áll ugyan hozzánk, a harmadik fánál, de hallja, hogy beszélünk és mit. És ebből a mosolyból látnivaló, hogy ő is tudja Kerekes István titkát. De úgy is kell az; iskolai embernek mindent a világ nyelvére bocsátani. De most szol:

— Tanár ur, elfelejtettem mondani, keres-ték délután. A Huba ur ő nagysága...

— Miért kerestet?

— Mert kérem a Zoltán urfi megbukott a német nyelvből. Talán korrepetálni kellene, azért kereste a tanár urat.

Tovább sétálunk a vén iharfák alatt. A Hallgató-utcába, megyünk. Vén házak árnyékában ballagunk, a délelőti napot elfogják a magas háztetők. Most csendes az utca, de máskor nem. Sok diák lakik ugyanis máskor itt, közel az iskolához vidéki fiúk. Most széjjelmentek vakációzni. Mintha aludna az utca, a házakon leeresztett zöld zsalugáterek: egy-egy lezárt szempilla. És csend is van; de im, itt egy helyen egy kis szürke házikóban varrógép-zakatolás hangzik. Arra fé-

megyünk. Fehér függönyök vannak az ablakon, virágcserépek a párkányon; itt nincs zsalugáter. En nem nézek be, de Kerekes István beköször, mert ő itt ismerős. Pardont kér és beszol:

— Jóestét, Lidia!

Benn elcsendesült a gép. Valaki az ablakhoz jó és egy halk, de lány és dallamos női hang szol:

— Jóestét, tanár ur!

Kerekes István felnyújtja az ő barna, férfiasan erős kezét. Erre kinyulik egy fehér, keskeny és igen csinos kis kéz. Egy kis darabot látok egy két, fehérpöttyes női ruhából, a karon. Kezelenek.

— Pistika jobban van? kérdi Kerekes.

— Jobban van, hál' Istennek, láza sem volt éjjel és egész nap játszott. A könyvet nézte mindig, amit a tanár ur hozott. De szép is a könyv.

— Szép?

— Nekem is tetszett. De a regények mégis jobban. Mert az csak gyermekeknek való képek-könyv...

Igy szol a lágy női hang az ablakból. Kissé talán előbbre hajolt, mert egypár fűrt göndör barna női hajat láttam. És egy fehér, tiszta, szép homlokot.

SÖVEGJÁRTÓ JÁNOS

VASZON, ASZTALNEMŰ ÉS ÁGYNEMŰEK ÁRUHÁZA, SZÉKESFEHÉRVÁR,
— BARÁTOK ÉPÜLETE, AZELŐTT ÖZV. HANEL ANTALNÉ-FÉLE ÜZLETHELYISÉG. —

Mai lapunk 4 oldal.

0000067

ben állt Grünfeld Jakab és Holesky Agoston, utóbbi a gyermeknevelési szempontokat vitte a vitába. Szerinte sokkal alkalmasabb lenne az októberi felmondás és novemberi költözökés, mert ezáltal nem volna megszakítva a gyermekek iskolázatásának ideje. Szűcs Jenő és Pajzs Gyula dr. indítványára az ügyet kiadták az alispánnak, aki csak a gazdasági egyesület és a mezőgazdasági bizottság meghallgatása után hozza a közgyűlés elé.

Ezzel belátatlanul időkre vetették vissza a kérdés. A bizottságosi-rendszerrel így szokott lenni. A kár természetesen csak a cselédké, akiknek silány szociális helyzete nagyon alkalmas lesz arra, hogy a szociáldemokrácia kihasználja a maga számára. Bizonyára másképp intézték volna el az ügyet, ha a Koller Pál szívével és biztos szociális érzékével bírálták volna el a téli fagyban hurcolkodó cseléd helyzetét.

Ercsi község határozatot hozott iparostanonc iskola felállítására. A határozatot jóváhagyta a közgyűlés.

Vejta a községházat és a jegyzői lakást renováltatja. Mészáros István plebános és Zichy Rafael gróf szótott a tárgyhöz, akik a községre terhes költségeket kifogásolták. Zichy Rafael gróf annak a nézetének is kifejezést adott, hogy az állampártiszi hivatal magas költségeken állapítja meg a megyében folyó építkezések terveit.

A fősorozáshoz a járási főszolgabírárt elnökül, a járási orvosokat polgári orvosokul küldötté ki a közgyűlés.

Erdemes határozatot hozott Tabajd község az ujjonok megjutalmazása ügyében. Azok, akik beváltak katonának, a sorozáson utköllésügl 5 k. 60 fillért kapnak a községtől, azok ellenben, akiket nem soroztak be, az anyamasszny katonái csak 80 fillért.

Az újjalakított mezőgazdasági bizottságba beválasztották tagokul: Manndorff Géza bárót, Koller Pált, dr. Pajzs Gyulát, Lajer Nándort, Venczel Józsefet, Grünfeld Ignácot, Rosenfeld Henriket.

A loavató bizottság, amelynek elnökségét, minthogy az elnökségre nem akadt vállalkozó, eddig úgy nevezte ki a főispán, most Guttman Lajos érdi intéző vállalta magára.

Körniss Zoltán tb. főjegyző egészségi okokból 1500 korona évi nyugdíjjal nyugalomba vonult. Erdemelt, jobb sorsra érdemes tehetséget Kenessey Gyula mellátta, mire jegyzőkönyvi köszönetet szavazott neki a közgyűlés.

A kereskedelmi miniszter leküldötté a váloglyvi vasut építésének előmunkálai engedélyét.

— Este visszajövök beszélgetni, Lidia, szólt Kerekes.

— Igen jöjjön, mert a petróleum drága és korán még se tudok lefeküdni.

Közönn Kerekes. Tovább sétálunk. A karamba akasztja karját és úgy beszél halkan, de lelkesen.

— Te nem ismered. Ő nem ismer más férfit, csak engem. Szegény, magányos leány. Egy kis öccse van. Pistika. Tegnap rosszul volt Pistika és este hoztam a kis betegnek egy képeskönyvet; Lidinek regényeket hozok és este így az ablakból beszélgetünk. Szegény varr uriházakhoz. De nagyon becsületes. Ügyvéd volt az apja. És régen meghalt...

Egy pillanatig elhallgatott Kerekes István. Lesütötte a szemét.

— És bár azt mondja mindig, meg este azért beszélget velem, hogy az egyedülvalóság unalmas és a petróleum drága, én azt hiszem, hogy másért is. Már egy hónapja minden este... Rám nézett. És te nem gondold?

Mondtam, hogy gondolom és hogy valószínűnek tartom, hogy nemcsak azért beszélget Lidia Kerekes Istvánnal esténként, mert a petróleum drága, hanem másért is. Hogyne, hogyne! És ha az embernek egy kis fantáziája van, lehet azt is gondolni, hogy szívesen beszélget Lidia Kerekes Istvánnal. Végre is Kerekes István még csak harmincnyolc éves és tanár; kérem, tanár, ezerszáz forint fizetéssel. És ez szép állás!

— Itt az ódon házak árnyékában, a csendes kis utcában bizalmas lett Kerekes István. És régen is ismerjük egymást, hát el lehet mondani, hogy Lidia szereti; bár ezt nem is mondta, de gondolni lehet, hogy szakítani akar az agglégény-élettel, mert így beszélt:

— Már meguntam nagyon korcambá-járni.

A vasut az érdi állomásból ágaznék ki, érintené Vált, Csákvárt, Balinkát, Csernyét s aztán beágaznék a veszprémi vasutvonalba. A közgyűlés örömmel vette tudomásul a nagy hiányt képező vasutvonal kiépítését.

Nagyobb vitát keltett még az orvosi körök rendezése és új orvosi székelyek kikerekítése. Új orvosi állások lesznek Bicskén, Ercsiben, Sárobgárdon, Zámolyon, Nádasdladányban.

Az egyes körökben pedig változások állanak elő; egyes községek más körhöz kapcsolódnak, hogy közelebb esvén az orvos lakásához közegészségügyük alkalmasabban láttassék el. Jandrók Viktor és Schiesinger Sándor az állandó választmánnyal szembe helyezkedve azt proponálták, hogy a sárszentmihályi kör székhelye Szabotvány legyen s ebbe a kerületbe tartozzék bele Tác is. Az állandó választmány javaslatát nem fogadta el a közgyűlés.

Vita merült még fel az orvosok lakbérének és fuvarálatálynának megállapításánál. Az állandó választmány 5—600 k. lakbért s ugyanannyifuvárálatálynát javasolt. A községek terhesnek találták ezt a megállapítást, azonban Szűcs Jenő felszólalására nem adott helyt kívánalmuknak a közgyűlés.

Az apróbb ügyek elintézése délutánra maradt.

UJDONSÁGOK.

— **Bankett.** Két érdemes tisztviselőjét, Bierbauer Viktor dr. városi t. főorvost és Mohay Lajos városi tanácsost ünnepelet tegnap városunk közönsége a Szent István Teremben 25 éves szolgálatuk jubileuma alkalmából. A város közönségének vezetősége közel százötvenen gyűlték össze az Unnapi lakomára. Az első felköszöntőt Széchenyi Viktor gróf főispán mondotta, a másodikat Sadra Gyula dr. polgármester, lelkes szavakkal méltatván a két derék tisztviselő érdemeit. Bierbauer Viktor dr. és Mohay Lajos szép szavakkal köszönték meg a kitüntetést óvációt. Kivülük felköszöntöket mondtak még: Manndorff Géza báró orsz. képviselő, Balassa Sándor főjegyző a vármegye, Csöppentzky Mihály dr. a város közönsége nevében.

— **Az Oltáregylet** havi szent miséje vasárnap reggel 8 órakor lesz a szemináriumban.

— **Kinevezés.** Scherer Kamill adonyi szolgabírót főszolgabíróvá nevezte ki a főispán.

— **Missio Abán.** Örökre emlékeztetes napjai voltak Sáraba községnek január hónap második felében. 20-ától 29-éig missio lelkigyakorlatok tartottak a községben, amelyeken Varga István és Jámbor László budapesti jézusársági atyák a község kath. lakosságának — lelki megújulását készítették elő. Megható volt a két missionárius fogadtatása, amelyre a vasuti állomáson megjelent az egész uri közönség, továbbá egy 25 kocsból álló díszes bandérium. — Szabó Gyula plebános üdvözlése után a templomba vonult a hívők serege, ahol megtartották az első szent beszédet. A 9 nap nemcsak a község, de a környékbeli puszták lakosságának részvétele mellett nagy lelki eredményeket mutatott fel, a melyek teljesen megváltoztatták a község vallási életének képét. Megható volt a 70 legény és 100 lány külön-külön tömege; a legények számára Varga István atya az Oltárszentség tiszteltetésére, a lányok számára Jámbor László Szűz Mária tiszteltetésére rendezett gyönyörű ünnepséget; mindkét nembeli fiatalság égő gyertyával járult a szent áldozáshoz. A kegyelem napjai volt az a 9 nap Sáraba vallási életének fellendülésére; Zichy Rafael gróf uradalmainak egész cselédsege a nemes gróf meghagyására szintén kivette részét a missio áldásaiból. 1250 lélek járult a törődelem szentségéhez. A buzgó páterek csüörtökön bucsuztak el a hívőktől könnyekig megható beszédben.

— **Id. Fekete József** † Egy régi törzsoöks tagja halt ki Fehérvár régi gazdaltársadalmanak. Szegény sorból, szolgaleányból küzdötte fel magát Fehérvár leggazdagabb földmivesévé, aki után közel 400 ezer korona vagyon maradt. Mindezt szorgalmával, ügyességével, páratlan takarékságával gyűjtötte össze. Közel 40 éven át tagja volt a törvényhatósági bizottságnak. Az utóbbi időben betegeskedett, az erőteljes, hatalmas ember 73 éves korában, szépen elkészülve a halálra, elhunyt. Temetése pénteken d. u. 3 órakor, lesz a Felsőkrálysoról.

— **A szükségesférvári ügyvédi kamara** Vajda Kálmán dr. és Angeli Ödön dr. ügyvédek Székesfehérvár székhellyel, Lintner Sándor dr. ügy-

Tudod, az a zaj és rendetlenség. Reggel az ember dolgozik otthon, nyugodtan, csendesen, de egyszer jön a déli. Akkor abba kell hagyni a munkát, akármilyen jó esik is és fölöltözni rendesen és sietni a vendégföbe. Kis város ez a miénk, a ki egy órán túl jön, az nem kap ebédet az egész városban sehol. Aztán este megint felmenni. És távol van a lakásomtól. Néha elgondolom, hogy milyen jó volna, ha csak át kellene menni a másik szobába és odaülni a megterített asztalhoz. És egy mosolyó asszony mellett és talán egy kis fu, mint a Pistika...

Már este lett lassan. Nagyobb és homályosabb lett az árnyék a vén házak mentén. Most már jöttek néhányan a Hallgató-utcán. Hivatalnokok, fénysesre koptatott ruhában, kissé megörbödött háttal mentek el mellettünk, hármán. Az egyik, egy öreg, hátramaradt. És köthögött. De igen kinosan és hosszan. Kerekes István halkan mondta:

— Lásd, ha megvénülünk, ilyenek leszünk. Sietni kell, sietni kell az étellel, mert kifognak rajtunk az évek. Vénen és betegem! Ah, az nagyon fájdalmas lehet.

Igen, így beszélgettünk a vénségről. Kerekes levette a kalapját. Kissé melege volt. Ugy fűrésztötte a fejét az estéli légtelen. Már csillagott a haja kissé. Fehér szálak voltak elől és hátul, oldalt különösen sok. Mondott egy esetet, egy szegény agglégényről. Tanár volt az is és halálos ágyán hálálód elvette a takaritonéját, mert ápolta, Málabusán szólt:

— És én nem csodálkozom, mert az olyan takaritonók, a kik ápolni tudnak bennünket gondosan, odaadón, megérdemlik azt az áldozatot, a mit egy ember hoz értük, ki már tudja, hogy holnap meg fog halni.

Egy kis kertlőt tettünk. És ott értünk ki

újra az iskola mögött. Néhány jegenye állott az iharok között, azoknak árnyéka hosszú hidakat képezett az uton. A vén iharok egy-egy boglyas, fésületlen főhöz hasonlítottak árnyékaikkal, az öreg Kacska mint egy kövér pont közöttük. Készülődött már befelé, mert a pipáját zsebre dugta.

Közönn és mondá:

— Kérem, tanár ur, Huba nagyságos ur ismételtén elküldte az inasát, hogy tessék hozzá elfáradni. Valami mondanivalója van.

Kerekes idegeskedve vágott közbe:

— Hát magának, vén ember, nincs egyéb dolga, mint hogy egész délután itt támassza az iskola falát és a Huba ur inassát lesse?

Az öreg Kacska, ha gorbombán esett egy szó hozzá, hivatalos hangon válaszolt.

De igenis van, tekintetes tanár ur, van más dolgom is. De most nincsen, mert vakáció van, kéremalásan.

Kerekes elmosolyodott:

— Jól van no, öreg!

Hát az öreg Kacska is engedékenyebb lett: — Mert tetszik tudni, tanár ur, úgy idezoktam erre a helyre, hogy már más hol nem is esik jól a pipa. Iskolai idő után itt szoktam ugyanis őrizni a diákokat. Mert a diákot még akkor is trázsalni kell, ha labdázik. Az iskola ablakait ugyanis gyakran bevernék, ha én itt nem állanék.

De mentünk tovább. És Kerekes István megjegyezte, hogy mégis csak jó gazdag embernek lenni. Például itt van ez a Huba, a ki azt kívánja, hogy két hónap alatt tanítsa meg arra a fiát, a mit tíz hónap alatt nem tudott megtanulni.

Igen, mert rossz a fiu és nem szeret tanulni!

Krudy Gyula.

védet pedig Enying székely felvette az ügyvédek lajstromába. Mozzay Antal és Csapó Kálmán, veszprémi, Molnár Béla székesfehérvári ügyvédek pedig önkéntes lemondásuk folytán, saját kérelmükre törölték az ügyvédek lajstromából.

— **Esküvő.** Hammer József máv. mozdonyvezető február hó 2-án vezette oltárhoz a felsővárosi plébánia templomban Szabó Bakos József nyugalmazott főkalauz kedves leányát, *Mariskát*. Az esketési szertartást Engelhardt Ferenc veszprémi tanító nékézdeai igazgató végezte meghatározó beszéd kíséretében.

— **A déliolaszországi földrengés által károsultak javára** vasárnap január 31-én a helybeli összes kath. templomokban: Angyán Sándorné, Borkovits Berta; Gadács Imréné, Hóbert Margit, Kozáry Viktória, Komáromy Emma, Lichtneckert Antalné, Leszler Imréné, Láber Gizella, Mészáros Ferencné, Onás Anna, Papp Etelka, Perlaki Horváth Ilona, Reé Istvánné, Reiznauer Emília és Lenke, Sturm Erzsébet és Mária, dr. Szabady Józsefné, gróf Széchényi Viktorné, Szőgyény-Marich Julia, Schlammadinger Alajosné, Tolnay Vilma, báró Wense Róza, öz. Weber Károlyné és Zilahi Juliska urhölgyek által eszközölt gyűjtés 226 kor. 26 fillért eredményezett, mely összeget Óméltóság püspök ur kezéhez juttam. Isten fizesse meg a nemeslelkű adakozóknak! — *Szőgyény-Marich Julia*.

— **Az adóreform és városunk kereskedői.** Zajos gyűlést tartottak mult vasárnap városunk kereskedői, mert az új adóreform a kereseti adó felemelésével mélyen akar nyulni a kereskedők zsebébe. Kereskedőink természetesen szintén talpra állottak és tiltakoztak az új adóreform ellen.

— **Vasutasok bálja.** A Magy. Szt. Korona orsz. vasutas szövetség székesfehérvári kerülete — mint már jeleztük e hó hó 8-án szombat este tartja téli nagy mulatságát a Magyar Király szálloda nagytermében. Kezdeté este fél 9 órakor. Pelépj díj személyjegye 2 korona, családjegye 4 korona.

— **A polgármesterné életveszélyben.** Kis híja, hogy végzetes szerencsétlenség áldozata nem lett Saára Gyula drné, városunk szeretett polgármesterének jószágos, derék felesége. Egy örült, öngyilkosságra szánt ember két golyót lőtt abba a kocsiába, a hol Saaráné drné ült s a golyók mind-egyike csak alig egy pár ujjnyira röpült el a feje mellett, hogy súlyosan, talán életveszélyesen meg ne sebesítse.

Saára Gyuláné tegnappal reggel Budapestre utazott, hogy egy kedves régi barát-nőjének gyászmiséjén jelen legyen. A délutáni 2 órai vonattal a déli vasúti állomásra akart hazajönni. Csukott kocsijával a Karácsonyi grófi palota mellett hajtattott fölfelé. A kocsi az ut emelkedése miatt lépésben ment, midőn egy közvetlen mellette haladó bérkocsiból egymásután több forgópisztoly lövés dördült el. Az egyik golyó a kocsi ablakát törte össze, az üveg csörömpölve hullott a polgármesterné lábához, a golyó pedig csak alig egy arasznyira arca előtt elröpülve a kocsi oldalának ütődött s onnan a kocsi fenékre esett. A másik golyó a kocsi bőr tetejének ütődött, épen Saaráné feje mögött. A bőrt átütötte, de úgy látszik, valami vasban megakadt s nem tudott haladni, mert különben egyenesen a polgármesterné fejébe furdott volna. A kocsi rögtön megállott, zagyva kiabálás hallatszott s nagy csomó ember vette körül a baj színhelyét. Az eset okozója a szomszéd kocsi utasa, egy ur-ember volt, a ki ezt a különös módot választotta ki, hogy életétől megszabaduljon. Először magára lőtt, valószínűleg rosszul talált, aztán újra és újra magára sütötte a forgópisztolyt, a keze valószínűleg remeggett s a lövések így tévesztettek célt és

így lett majdnem áldozata a szörnyű esetenek a mi polgármesterünk kedves és jószágos felesége. Úgy látszik, a polgármesterné jól imádkozott, a jó Isten nagyon jó volt hozzá s akkor mikor ő az irgalmasság cselekedett, a halottakért való imádkozást gyakorolta, a jó Isten a halál torkából minden veszedelmet elhárítva tőle, megmentette őt szerető férje örömére. Ennek az örömmek, a mely tegnap az esti órákban, különösen a bankett alkalmával általános beszéd és részvét tárgyat képezte, Széchényi Viktor gróf is kifejezést adott, a mikor igazán szép és meleg szavakkal tőszót mondott a polgármesternére és az egész társaság örömeinek mondott kifejezést a szerencsés megmenekülés fölött.

Az öngyilkos, a ki pár perc mulva meghalt, az újságok híradása szerint Robicsek József magánhivatalnok volt, aki bele volt keverve a Garai Manó fele zsarolásokba. Garait tegnap egész sereg, újság által való zsarolás miatt letartóztatták. Robicsek pedig a kinek ugy úgy látszik, szintén volt oka a büntetéstől tartani, öngyilkosság által akart a földi igazságszolgáltatás elől elmenekülni.

— **A Polgári Dalkör** nagyszerűen sikerült mulatságot rendezett hétfőn. A Dalkör Jámor Zsigmond kiváló vezetése mellett pompásan énekelt, *Félix* Imréné igen kedves monológot adott elő, *Fábián* Linka színművésznő pedig remek énekszámokat adott elő, *Kneifel* Ferenc dr. zongorakísérete mellett. A négyeseket legalább száz pár táncolta. A táncosok szinte fölösen buzgóok voltak s reggel öt órakor még zárt sorokba folyt a mulatás.

— **Népszövetségi jogvédő iroda.** A Katholikus Népszövetség Központi vezetősége a Székesfehérvár és környékén lakó tagjai részére *Dr. Kneifel Ferenc székesfehérvári ügyvédet* (lak. Szent István-utca 6 sz. a.) kérte fel helybeli megbízottjának. Értésítjük ennek folytán a Kath. Népszövetség tagjait, hogy dr. Kneifel Ferenc ügyvédől ügyes-bajos dolgaikban ingyenes jogi tanácsot nyerhetnek, az érdemleges munkálatok és eljárások díja pedig a Népszövetség kormányzó tanácsa által megállapított lezállított tarifa szerint számíttatik.

— **Az újoncok utóállítás** február hó 5-én lesz a tüzoltó taktanya nagytermében. Az utóállítás ezental mindíg a tüzoltó lakanyában lesz.

BANDL FERENC sórcsarnokában minden szerdán és pénteken este, valamint vasár- és ünnepnapokon egész napon át a **hirneves SZENT GELLÉRT Back-sör van csapolva. Minden pénteken este halvacsora.**

— **Baleset.** A polgári vasútépítésnél most próbálják ki a viztoronyokat. Az egyik ilyen toronynál a napokban, midőn a felvonón nagyobb mennyiségű kötőrmelleket akartak felhuzni, a kötél elszakadt s a körforgács 12 és fél méter magasságból lezuhant s Baracs Barta pallér bal lábára esett. A kötőrmellek a szerencsétlen pallér bal lábát teljesen szétrombolta. Beszállították a Szt. György-kórházba.

— **A nagylángi vadászok.** A péntek esti büntény gyökere sokkal mélyebben fekszik, sem hogy fölötté könnyen napirendre térhetnének. Először is *rendszerrel* van dolgunk, másodsor pedig oly példátlan *vakmerőséggel*, a melynek útját állani hatósági kötelesség.

Amint megtört, a nagylángi fáciános közvetlenül a főerdész lakása mellett van s a vadászok voltak olyan vakmerők, hogy alig száz lépésre merészkedtek a főerdész lakásáig. Rövid időközben hét lövést tettek, mikor a főerdész

Rondonelli vadással kisetett. Pár száz lépésnyi távolságban két alakot láttak elsurranni, akik azonban észrevéven őket, hirtelen eltűntek. A főerdész és erdész ekkor egy nagy fa mögé húzódtak, a vadászok nem vette ezt észre és a vadgáson gyanútlanul közeledett feléjük. Mikor közvetlenül melléjük ért, Rott kilépett és két kézzel átkarolta. A meglepetés a vadászokra oly hirtelenül jött, hogy se menekülni, se a puskáját fel emelni nem tudta, azért alulról sűrűen el, s a lövés a főerdész balcarát és homlokát érte. Rott összeesett, a vadász pedig elmenekült. Rondonelli két lövést is eresztett a vadász után, az azonban részben a fák által, részben talán ruhájától védve, elmenekült. Lehoczky Imre körörfős Rottot csakhamar kezelés alá vette s másnap reggel Mohl intéző Budapestre szállította Réczey tanár klinikájára. Ott kivették a kifolyt balszemét s még három szatymát, amely a főerdész homlokcsontjában akadt meg. Érdekes, hogy a vadászok nem sérültek lőttek, hanem a vasutak zsákok lezárására használt plombot lopkodták össze és azt elaprózva használták töltés gyanánt. Ilyen löveget lőtt a gonosztevő Rott Ignác arcába is, aki a legutóbbi értesülés szerint a körülményekhez képest jól érzi már magát s túl van a veszélyen. Zichy János gróf val. b. t. meglátogatta a sebesültet és gondoskodott róla, hogy a lelkiismeretes szolgálat áldozata minél előbb visszanyerje egészségét.

A kálozi, kislángi és abai csendőrök másnap megindították a nyomozást. Gyanújuk — ámbár az egész környék tele van orvvadászokkal — a sárkeresztúriakra irányult. Őt gyanúsítottat el is fogták, a kik közül az egyik állítólag azt a kijelentést tette, hogy ha már őt bajba kéverték, ki fogja vallani a valódi bűnöst. Érdekes, hogy a vadászok öt-hat nadrágot és kabátot vettek magukra, hogy az esetleges meglövések akár a törvény emberétől, akár kocavadásztól eredjen — a husukig ne érjen

A vadászok azon a környéken rendkívül elvannak szaporodva. Az érdekeltől panaszokodnak, hogy a hatóság adott esetben nem jár el kellő szigorral a vadászokkal szemben. Megtörtént pl. hegy az egyik orvvadászt lefűltek akkor, a mikor a nyulra rálőtt, büntetést azonban nem kapott, sőt a puskáját is visszakapta, mert elfogadták azt a mentésért, hogy a puskáját Tarnócára a pusztába vitte javítás végett. Az ilyen esetek természetesen a legképtelenebb kombinációknak szolgálnak alapul. Ismeretes dolog, hogy Székesfehérváron át feltűnően sok vadat, különösen szarvast és őzet szállítanak s a ki tudja, hogy a megyében levő vadaskertek tulajdonosai mily féltékenyek vadállományukra, nem győznek eléggé csodálkozni ezen a nagy vadbőségben. Az is köztudomású dolog, hogy fehérvárott is vannak nagyvadkereskedők, a kik szűkségleteiket nagyrészt vadászóktól szerzik be. *Hogy a vadászok vakmerősége mekkora, kiülönik abból, hogy a pénteki merénylet után szombaton és vasárnap éjjel a vadászok valóságos hajóvadászokat rendeztek a nagylángi fáciánosban.* Ha a hatóság nem nyul erélyesen a bajgyökerére, az erdészek kénytelenek lesznek magukat védelmezni s az emberhalál nem lesz majd ritka a vadász területeken. *Első leendő volna, hogy a kinek vadászengedélye nincs, annak ne szabadjon puskát se tartania. Önvédelemre jó a forgópisztoly is!*

Lapunk zártakor értesülünk, hogy a csendőrök a helybeli fogházba, fogházába szállították Rott Ignác támadóját. A neve, *Bajcsi János*, abai lakos és cucilista. Tetét bevallotta.

Színészi hírek. A mi színészeinknél a fél vége költözést is jelent. Az első hírek szárnyra keltek már. Az egész idej truppából alig marad egy-kettő mutatoba, emlékek. Megmaradnak Kovács és Batori a férfiak közül, aztán még a Tombor-pár. A többi jóformán mind megy a szélsőre minden irányban. Kormos Ilonka a külföldre vágyakozik, tanulni akar. Erősen tanulja Goethe nyelvét s mindenáron boldogítani akarja a sörön neveltek nációját. Őszintén szólva, ennek nem örülünk. Medgyaszay Pécsre megy, a többi valamennyi lig-lóg mint a Mahomed koporsója.

Parasztlág. Lapunk csütörtöki számban egy tárcát közöltünk Pálffy István tollából. A ki olvasta, bizonyára gyönyörködött a kellemes elbeszélő modorban, az okos kedves magyaros stylusban. Mennyivel jobban csodálkozhat azonban, ha tudja, hogy Pálffy István egyszerű csendőrmester, a kinek iskolai képzettsége nem rendkívüli s a kinek ez a harmadik kötete immár. A „Parasztlág” című kötet ügyszólván kizárólag rajzokat tartalmaz, a legnehezebbet, a mire a szerző vállalkozhaték. A legnagyobb író is fél rajzokat írni, mert nehéz röviden is, jellemzően is írni, azt írni le, a mi a legérdekesebb, hogy az olvasót ki ne fárasssa. Pálffy István könyve természetesen magán viseli ezeket a hiányokat. Elmond mindent amit lát. Igaz, hogy jóízű, magyaros nyelven mondja el, de mégis sok aprólékosat, nagyon kevés meglepőt és újat, szóval olyat, a mit a legtöbb szem ugys észrevesz. Elbeszélései aránytalanul magasan állanak rajzai felett. A „Kórházban” című elbeszélés féle kitünően sikerült apróság. Ilyenekre fordítsa ezután a gondját. A csendőrelét tömteletlen apró történettel szolgálhat, a mi bennünket érdekelhet, a mi nekünk új s a mit az ő kedves tolla figyelemreméltón tud lerajzolni. Pártfogói és jóakarói bizonyára nem fogják tőle sajnálni azt a kitüntetést, a mit a mostani harmadik kiadás felkarolásával előlegeztek.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrárt táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

As Emulsió valóban a SCOTT-féle módszer végeredménye — a haltest — kőglik szegélybe vannt.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek époló rózás és viruló arczsint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok állandóan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 k. 60 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

— A drótostót és családját. Nagy ribillió volt tegnap délután Mravec György drótostót palotai-utcai lakásán. A drótostót összekapott a feleségével, aki nem akart neki pénzt adni. Erre tülegetni kezdte az asszonyt, akinek segítségére ment 15 éves fia és kisebb leánya. Nagy verekedés fejlődött ezzel ki a családfe és a családtagok között, amelyben valamennyien megsebesültek. A derék apa baltával megsebesítette leánya karját, a fiu pedig egy léccel ütötte fejbe apját. A sebesülteket most kórházban ápolják.

— Lakodalmi eset. Máté József, 13 éves fiúról teszünk említést. A derék csemétét botrányosan részeg állapotban találta a rendőrbírárt, úgy, hogy mentőkocsival szállították a városházra. Itt aztán megszeppenve a rendőri eljárás következményétől, előadta, hogy gonosz stiklinek esett áldozatul. Lakodalmában volt, ahol a sárgaföldig leitették.

300 méter diocox, porosz és antreicif-szén van raktáron 50 kilogrammos zsákkba házhoz szállítva Bendorfer Ede szénnyakerekedőnél Sas-utca 4.

Esküdtszéki tárgyalások.

I. nap.

Szándékos emberölés.

Tegnap kezdődtek az esküdtszéki tárgyalások. Domonyik István Hercegfalvához tartozó selyemmajori béresült szándékos emberölés bűntettével vádolva a vádlottak padján.

A mult év december 13-án délután történt a selyemmajor egyik istájában. Domonyik István régi boszujának kielégítésére vasvillát vett kezébe s azzal úgy fejbe sújtotta Kiss József bérestársát, hogy az nyomban összeesett s néhány óra mulva meghalt. A gyilkos eset előzményei mélyebb családi viszálykodásokra vezethető vissza. Domonyik István együtt lakott Kiss Józseffel s az asszonyok közt örökös torzalkodás, veszekedés volt. Ez az ellenségeskedés átragadt a férjekre is és ennek a folyamánya volt az a véres összeütközés, amely Kiss József halálával végződött.

A tárgyalás két napot vett igénybe. Az első nap a tanúk kihallgatással telt el. A vádlott töredelmesen bevallotta tettét, védelmére azt hozta fel, hogy önvédelemben nyult a vasvillához, hogy megakadályozza Kiss támadását, aki nagy-késsel rontott feléje. A tanuk egy része igazat ad a védekezésnek, a másik része azonban nem látta helyvalónak az önvédelem szükségét.

A tárgyalásra a következőképen alakult meg az esküdtbírótság: Elnök: Tömör József. Szavazóbírák: Bodányi László, Rhuz György. Jegyző: Keller Károly dr. Közvádló: Hrabovszky Aurél kir. ügyész. Védő: Holly Géza dr. képviselőlelben Balázs Győző.

A vád és védbeszéd elhangzása után ítéletet fél 12 órakor hozott az esküdtbírótság. Domonyikot 8 évi fegyházbüntetésre ítélték.

SZINHÁZ.

Hétfő, febr. 1.

Pillangó kisasszony. Pálmay Ilka nagy diadalt aratott ezzel a csodaszép darabbal, — Kormos Ilonka ellen valóságos ostromot intéztek ismerősei, hogy az ő kipróbált tehetségével mutassa meg, mennyire tud a nagy művész nőnyomdokaiba lépni. Jól tudjuk, hogy Kormos Ilonka sokáig vívódott a gondolattal, amely őt egy óriási siker után talán a sikertelenség veszélyével fenyegette — mi azonban örömmel konstátáljuk, hogy Kormos Ilonka diadallal bírta ki Pálmay Ilkával az összehasonlítást. Főlösegelet nem akarunk mondani, az igazságot sem titkoljuk el: éreztük azt, hogy Pálmay Ilka művészetét nehéz elérni; a kis japán leány mozdulatai, a különös sajátsága tipegés Kormos Ilonkánál nem sikerült úgy mint Pálmay Ilkánál; nem tudta elérni mélységében azt a borzalmasan szép jelenetet, amely a halál előtt magával vívódó japán leányt mutatja be — de viszont óriási előnye

volt Kormosnak Pálmay fölött az ő bájos udéssége, amely könnyen meg tudta értetni velünk, hogy Pinkerton hadnagynak valóban érdemes volt beleszeretni a Pillangó kisasszonyba. Oly apróra nem dolgozta ki — hiszen nem is dolgozhatta ki — minden mozdulátát mint Pálmay, de viszont a mély érzelmesség, a mely játékában visszatükröződött, fölőtte állott Pálmay játékának, az altató dal pedig, azért is mert magyar volt és nem angol, azért is, mert Kormosnak sokkal szebb a hangja, mint a Pálmayé, bátran mondjuk: érzelmességében hasonlíthatatlanul szebb volt Pálmayénál. A hatást tekintve csak annyit jegyzünk meg, hogy a közönség valóságosan hangosan zokogott, amit Pálmay illuziókeltése nem tudott elérni. Diktum, faktum: mi most még büszkébbek vagyunk Kormos Ilonkára.

A Szenes leány, szenes legényben Kormos pompásan játszott. Fialat temperamentumához valóban nagyon jól illett a szenes leány szerepe. Batori remekelt, Gyenis pedig csak növelte előbbi sikerét.

Kedd, febr. 2.

Berger Zsig. A fél ház elismert jó játékban élvezte a darabot, melynek legfényesebb jelenete a Bernát kereskedőnél tartott estély volt. Ezen Fábán Linka, Borbély Lili zajos, Ardó Ilonka kevésbé méltányolt sikerrel működött közre. Elragadón bájos volt ma Kormos Ilonka, a kokas dallal, amelyben művészete egész teljében ragyogott, a legmagasabbra fokozta az est sikerét.

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára Székesfehérvár, Szőgyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök,

Ferenc József-kabát, köpenyek (havelok)

börkabátok, utazóbundák, raglán-felöltők, kabátok.

A Fejérmegyei Takarékpénztár

1909. évi február hó 20-án délután 4 órakor az intézet helyiségében

rendes évi közgyűlést

tart, melyre a részvényesek, hivatkozással az alapszabályok 64. §-ára*) tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az 1908. évi üzletforgalomról szóló igazgatósági jelentés.
2. Határozathozatal az igazgatóságnak az 1908. évi zárószámadás betérjesztése és ennek kapcsán a mérleg jóváhagyása, a tiszta jövedelem felosztása, illetve az osztalék megállapítása, a felügyelő-bizottság és az igazgatóságnak jegyzőkönyvileg leendő fölmentése tárgyában tett javaslatok fölött.
3. 15 napbizottságra kötelezett igazgatósági tag, 6 póttag, 5 napbizottságra nem kötelezett megyebeli igazgatósági tag, 3 felügyelő-bizottsági rendes és 2 pótagnak választása.

Székesfehérvár, 1908. január 26.

Gróf Zichy Aladár,
elnök.

*) 64. §. Közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye 4 héttel előbb nevére iratott és három nappal a közgyűlés előtt (aztval 1909. február 17-én déli 12 óráig) az intézet pénztáránál letételt.